

TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

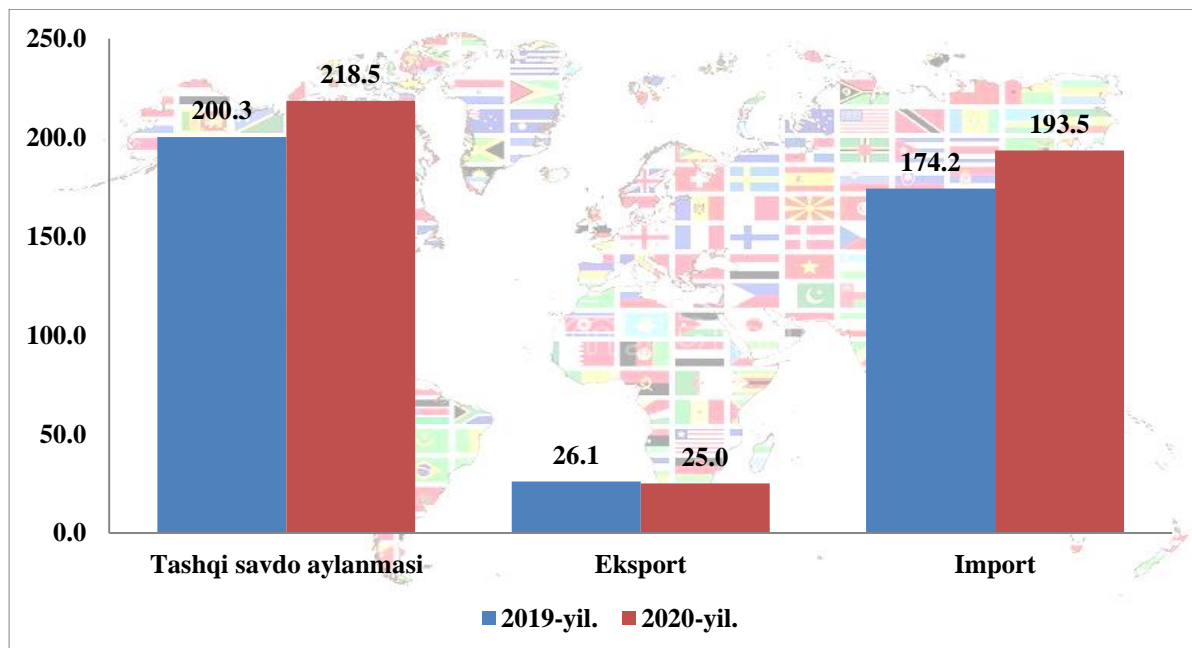
ANDIJON VILOYATIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2020-yil yanvar *)

Viloyatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qarorlari mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Kelgusida ular jahon bozorida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladilar.

Ushbu yo'nalishda olib borilayotgan islohotlar borasida, 2020-yil yanvar oyi hisobot davrida viloyatning tashqi savdo aylanmasi 218,5 million dollarni tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 109,1 % ga o'sdi. Shu jumladan, eksport 25,0 mln. AQSh dollar (o'sish sur'ati - 95,7%), import esa 193,5 mln. AQSh dollarini tashkil qildi (o'sish sur'ati - 111,1 %). Tashqi savdo balansi 168,5 mln. AQSh dollari miqdoridagi passiv qoldiq qayd etildi.

Andijon viloyatining tashqi savdo aylanmasi (2020-yil yanvar, mln. AQSh dollari*)

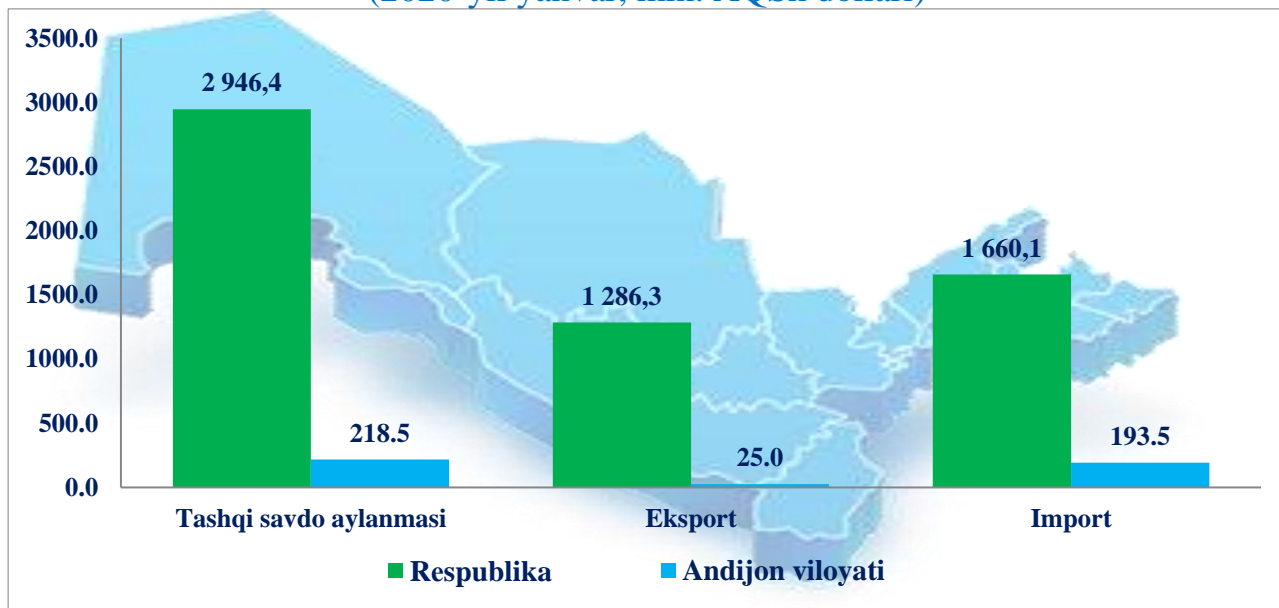

*Dastlabki ma'lumotlar asosida

2020-yil yanvar oyi yakunida Respublikaning tashqi savdo aylanmasi 2 946,4 mln. AQSh. doll., eksport 1 286,3 mln. AQSh. doll., import esa 1 660,1 mln. AQSh. doll.ni tashkil etgan. Viloyatining respublika tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 7,4 %, eksportda 1,9 %, importda esa 11,7 % ni tashkil qildi.

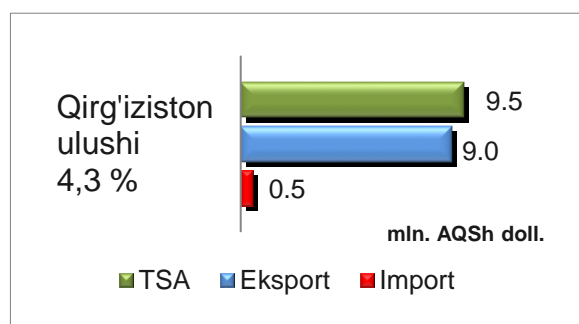
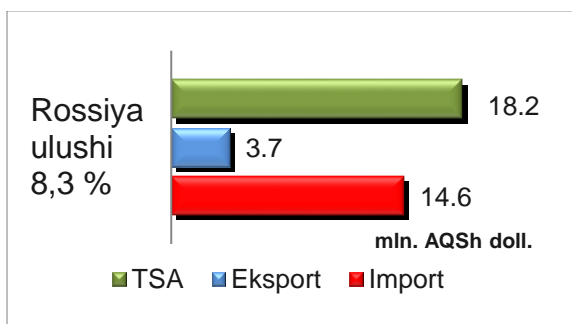
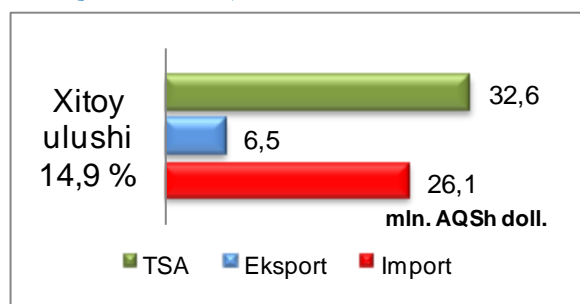
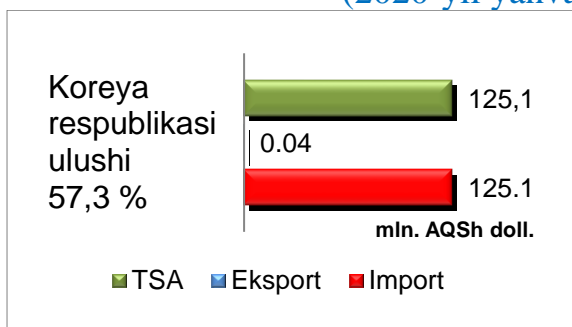

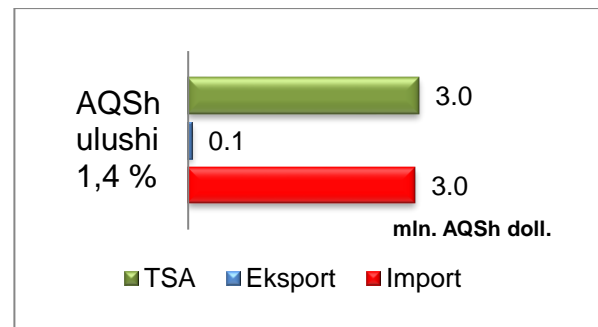
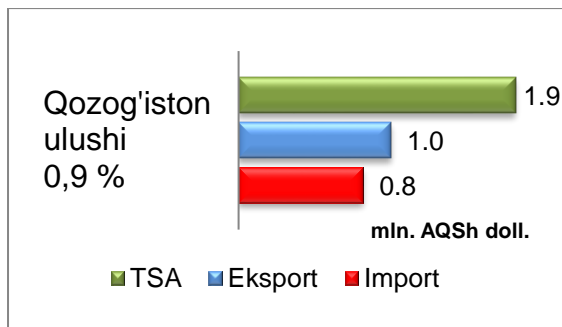
**Respublika va Andijon viloyatining tashqi savdo aylanmasi
(2020-yil yanvar, mln. AQSh dollari)**

Viloyatimiz dunyoning 44 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshiradi. Dunyo mamlakatlari orasida uning tashqi savdo aylanmasining eng katta hajmi Koreya Respublikasi (57,3 %), Xitoy (14,9 %), Rossiya Federatsiyasi (8,3 %), Qirg‘iziston (4,3 %), Tailand (4,1 %), Turkiya (2,8 %), AQSh (1,4 %) va boshqa davlatlar 6,9 %.

**Viloyat tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega davlatlar
(2020-yil yanvar, mln. AQSh dollari)**

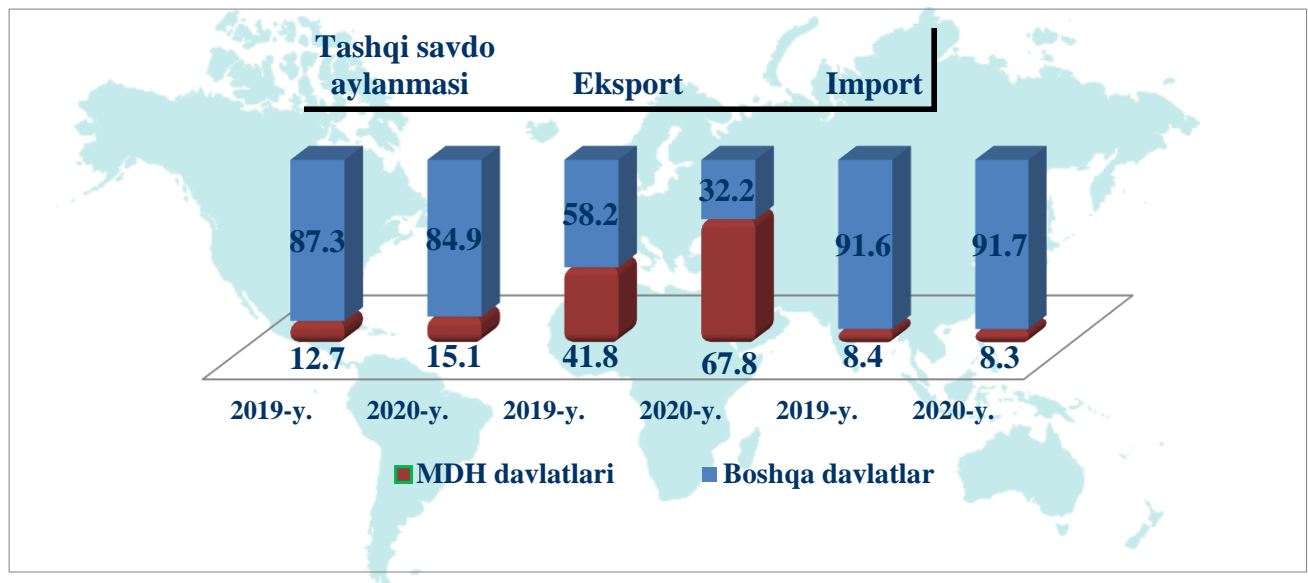

2020-yil yanvar oyi yakunlariga ko'ra viloyatning tashqi savdo aylanmasida ijobiy o'zgarishlar kuzatilmadi. O'tgan yilning shu davriga nisbatan tashqi savdoda eksport ulushi 9,1 foiz darajaga pasaydi.

2020-yil yanvar oyi natijalariga ko'ra MDH mamlakatlari bilan savdo hajmi 32,9 mln. AQSh dollarini tashkil qildi va O'zbekiston tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 15,1 % dan ortdi.

Viloyatning qo'shni davlatlar bilan ijtimoiy-iqtisodiy aloqalarning mustahkamlanishi o'zaro savdo-sotiqqa ham ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. MDH mamlakatlari bilan savdoning qariyb 84,9 foizi qo'shni davlatlar tomonidan amalga oshiriladi, shundan eksportning 67,8 foizi va importning 8,3 foizi qo'shni davlatlar hissasiga to'g'ri keladi.

**2020-yil yanvar oyida viloyatning
MDH va boshqa davlatlarning tashqi savdo
aylanmasida ulushi, foizda**

Hisobot davrida viloyatning tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlari orasida Rossiya, Qirg'iziston va Ozarbayjon davlatlari, tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlar hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 8,3 foizni

tashkil qiladi, boshqa davlatlar orasida Janubiy Koreya, Xitoy, Tayland, Turkiya, AQSH, Braziliya, Hindiston va Italiya davlatlari hisoblanadi, ularning ulushi 91,7 foizni tashkil qiladi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo'lgan davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi

(2020-yilning yanvar, foizda)

Viloyat tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo'lgan davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi

	Davlatlar	Tashqi savdo aylanmasi mln AQSH dollar;	O'tgan yilga nisbatan foiz hisobida	Tashqi savdo aylanmasi ulushi, %
	Janubiy Koreya	125,1	92,8	57,3
	Xitoy	32,6	137,0	14,9
	Rossiya	18,2	122,7	8,3

	Qirg'iz	9,5	144,4	4,3
	Tayland	8,9	15,7 m.	4,1
	Turkiya	6,0	2,9	2,8
	AQSH	3,0	162,3	1,4
	Ozarbayjon	2,3	25,1 m.	1,1
	Braziliya	2,0	160,3	0,9
	Qozog'iston	1,9	64,7	0,9
	Xindiston	1,3	95,1	0,6
	Italiya	1,0	78,3	0,4

**Viloyat tashqi savdo aylanmasining qit'alar
bo'yicha taqsimlanishi**

Qit'alar nomi	2020-yil yanvar (mln. AQSH dollar)		Tashqi savdo aylanmasi	
	Eksport	Import	O'tgan yilga nisbatan foiz hisobida	Jamiga nisbatan foizda
Jami:	25,0	193,62	109,1	100,0
Yevropa	10,4	135,1	96,6	66,5
Osiyo	14,6	56,4	147,6	32,5
Amerika	0,0	2,1	128,2	1,0
Afrika	0,0	0,02	22,2	0,0

2020-yil yanvar oyida chet el sarmoyasi ishtirokidagi
korxonalarning asosiy ko'rsatkichlari

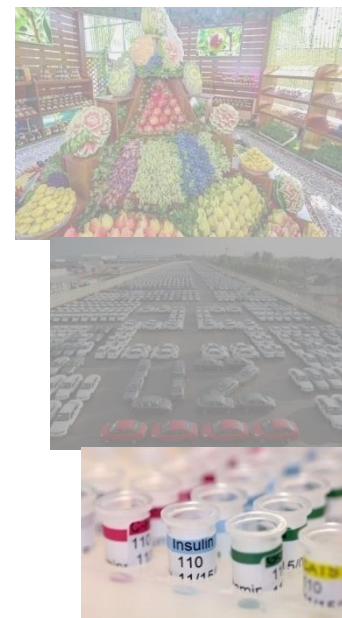
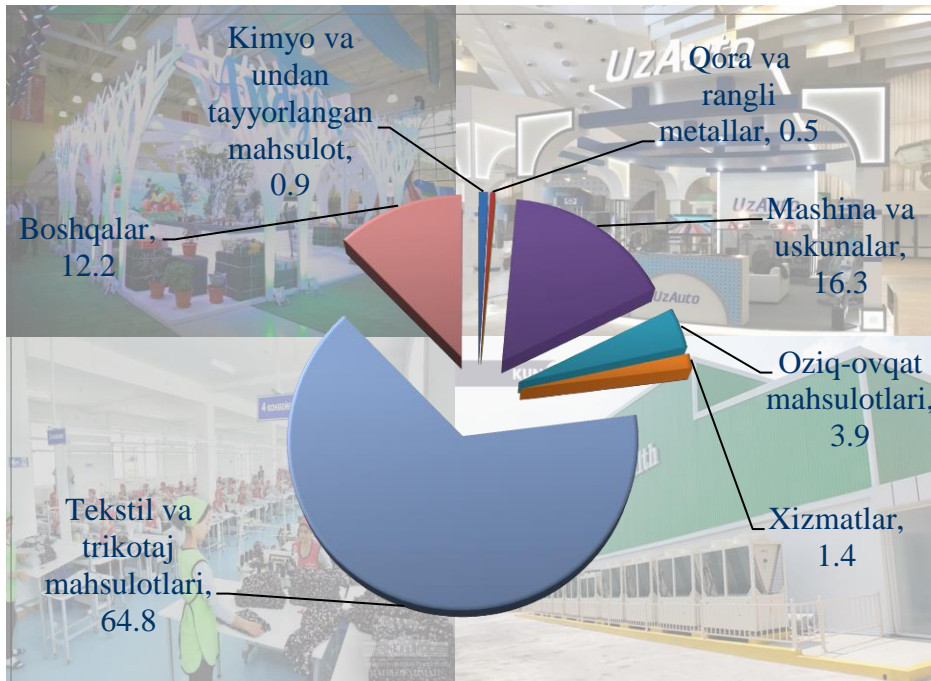
Shahar va tumanlar nomi	Ro'yxatga olingan (birlik)	Faoliyat ko'rsatayotgan (birlik)	Faoliyat ko'rsatmayotgan (birlik)	Tashqi savdo aylanmasi (mln. AQSH doll.)	Eksport (mln. AQSH doll.)	Import (mln. AQSH doll.)
Viloyat bo'yicha:	327	310	17	25067,1	6099,8	18967,3
Andijon sh.	126	124	2	17806,0	2318,9	15487,1
Shahrixon	25	23	2	262,3	45,4	216,9
Andijon	30	27	3	177,5	123,0	54,5
Asaka	16	16	-	200,2	3,1	197,1
Oltinko'l	18	16	2	1499,8	1107,0	392,8
Qo'rg'ontepa	10	8	2	7,0	-	7,0
Baliqchi	10	9	1	-	-	-
Marhamat	13	12	1	567,2	567,2	1 025,7
Izboskan	8	7	1	584,7	584,7	-
Buloqboshi	13	12	1	129,0	-	129,0
Xonobod sh.	14	14	-	3457,2	974,3	2482,9
Jalaquduq	10	8	2	0,0	0,0	0,0
Paxtaobod	7	7	-	-	-	-
Xo'jaobod	14	14	-	186,1	186,1	-
Ulug'nor	5	5	-	-	-	-
Bo'z	8	8	-	190,1	190,1	-

Viloyatda chet el sarmoyasi ishtirokida jami 327 ta korxonalar mavjud bo'lib, shundan, joriy yilning shu davriga kelib 310 ta korxonalar faoliyat ko'rsatib kelmoqda, qolgan 17 ta korxonalar vaqtincha faoliyatini to'xtatgan. Chet el sarmoyasi ishtirokidagi korxonalarining tashqi savdo aylanmasi jami 25,1 mln. AQSH dollar, viloyat tashqi savdosidagi ulushi 11,5 % ni tashkil qildi. Eksport 6,1 mln. AQSH dollar, import 19,0 mln. AQSH dollarga teng bo'ldi.

**Tovar va xizmatlarning eksport tarkibi,
jamiga nisbatan ulushi foizda
(2020 yil yanvar)**

2020-yilning yanvar oyida viloyat eksportining hajmi 25,0 mln. AQSh dollarni tashkil etdi (o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 95,7 %). Eksport qilinadigan mahsulotlar ulushi 98,6 % ni tashkil etdi, shundan tekstil va trikotaj mahsulotlari - 64,8 %, mashina va uskunalar 16,3 %, oziq-ovqat mahsulotlari - 3,9 %, qora va rangli metallar - 0,5 %, kimyoviy mahsulotlar va undan tayyorlangan mahsulotlar - 0,9 %.

**MDH va boshqa xorijiy davlatlarning
eksport tarkibi
(2020-yil yanvar)**

Eksport tarkibi	Jami			MDH			Boshqa davlatlar		
	Ming AQSh. doll.	O' tgan yilga nisbatan o' r sish sur' ati %	Jamiga nisbatan ulushi %	Ming AQSh. doll.	O' tgan yilga nisbatan o' r sish sur' ati %	Jamiga nisbatan ulushi %	Ming AQSh. doll.	O' tgan yilga nisbatan o' r sish sur' ati %	Jamiga nisbatan ulushi %
JAMI:	24977,3	95,7	100,0	16931,7	155,2	100,0	8045,6	53,0	100,0
Paxta tolasi	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oziq-ovqat mahsulotlari	962,6	22,7	3,9	932,6	36,7	5,5	30,0	1,8	0,4
kimyoviy mahsulotlar va undan tayyorlangan mahsulotlar	213,1	94,7	0,9	164,3	99,5	1,0	48,8	81,5	0,6
qora va rangli metallar	130,9	243,4	0,5	130,8	243,3	0,8	0,1	0,0	0,0
mashina va uskunalar	4083,5	1635,4	16,3	3910,5	1576,7	23,1	172,9	10281,7	2,1
tekstil va trikotaj mahsulotlari	16184,0	80,5	64,8	8562,6	127,0	50,6	7621,4	57,0	94,7
Xizmatlar	352,6	205,3	1,4	309,9	214,0	1,8	42,7	158,4	0,5
Boshqalar	3050,6	295,3	12,2	2920,9	287,8	17,3	129,7	716,7	1,6

**Eksport tuzilmasi dinamikasi
(2020-yil yanvar, ulushi foizda)**

Eksport tarkibi	2018 y.	2019 y.	2020 y.
JAMI:	100,0	100,0	100,0
Paxta tolasi	-	-	-
Oziq-ovqat mahsulotlari	8,4	16,3	3,9
kimyoviy mahsulotlar va undan tayyorlangan mahsulotlar	0,7	0,8	0,9
qora va rangli metallar	0,3	0,2	0,5
mashina va uskunalar	46,6	1,0	16,3
tekstil va trikotaj mahsulotlari	40,3	77,1	64,8
Xizmatlar	1,8	0,6	1,4
Boshqalar	1,9	4,0	12,2

So‘nggi uch yil ichida eksport tarkibini diversifikatsiyalash dinamikasi kuzatilmoqda. Shunday qilib, tekstil va trikotaj mahsulotlari ulushi 24,5 foiz darajaga o‘tdi va 64,8 %, qora metallar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar - 0,2 %, energiya va neft mahsulotlari – 0,2 % va boshqalar – 10,3 % ni tashkil etdi. Qolgan pozitsiyalar eksport tarkibida oziq-ovqat mahsulotlari, mashina va uskunalar ulushining sezilarli darajada o‘sishi hisobiga pasayganligini ko‘rsatmoqda.

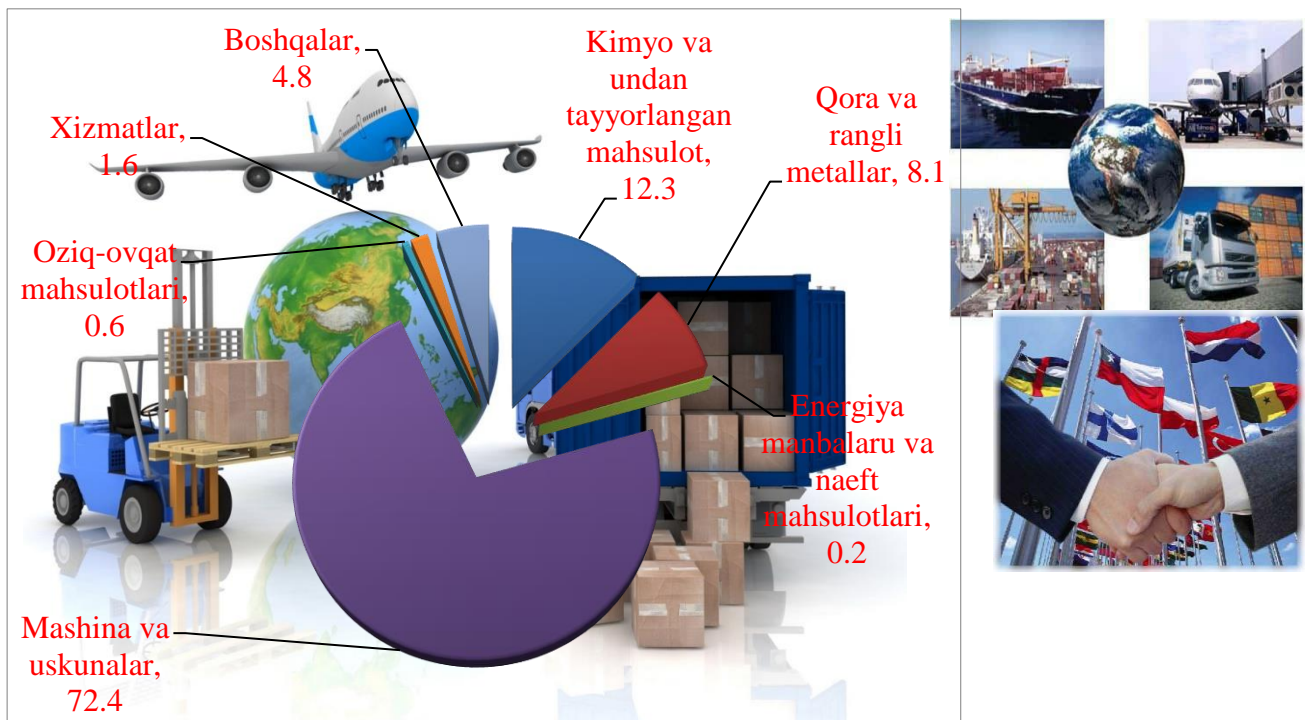
Tekstil va trikotaj mahsulotlari eksporti dinamikasi

(yanvar, ming AQSh doll.)

Mahsulotlar nomi	2019 y.	2020 y.
Kalava ip va gazlamalar	14235,9	7422,5
Tayyor tekstil kiyimlar	4561,7	6227,2
Tekstil matolar	255,7	0,0
Tikuvchilik mahsulotlari	91,9	147,2
Boshqa tekstil tayyor mahsulotlari	74,9	206,3
Maxsus gazlamalar	20,8	0,4
Ipak va shoyi gazlamalar	333,6	1177,7
Gilamlar	0,9	0,0
Paxta, kiygiz va noto‘qima matolar	539,7	57,4

2020-yil yanvar oyida tekstil va trikotaj mahsulotlarini eksport hajmi 16,2 mln. AQSh dollarni tashkil etdi va 2019-yilning shu davriga nisbatan 80,5 foiz, bu umumiy eksportning 64,8 foiziga yetdi. Tekstil va trikotaj mahsulotlari eksportining asosiy qismi paxta tolasi (29,7%), shuningdek tayyor trikotaj va kiyimlar (24,9%) hisoblanadi.

**Tovar va xizmatlarning import tarkibi,
jamiga nisbatan ulushi foizda
(2020-yil yanvar)**

2020-yil yanvar oyida viloyatning import hajmi 193,5 million dollarni tashkil etdi (o‘shish sur‘ati - 111,1 foiz). Uning tarkibida asosiy ulushni mashina va uskunalar, shu jumladan extiyot qismlar va butlovchi qismlar (72,4%), kimyoviy mahsulotlar va undan tayyorlangan mahsulotlar (12,3%), shuningdek qora va rangli metallar (8,1%) e‘gallaydi.

**MDH va boshqa xorijiy davlatlarning import tarkibi
(2020-yil yanvar)**

Import tarkibi	Jami			MDH			Boshqa davlatlar		
	Ming AQSh. doll.	O‘tgan yilga nisbatan o‘shish sur‘ati %	Jamiga nisbatan ulushi %	Ming AQSh. doll.	O‘tgan yilga nisbatan o‘shish sur‘ati %	Jamiga nisbatan ulushi %	Ming AQSh. doll.	O‘tgan yilga nisbatan o‘shish sur‘ati %	Jamiga nisbatan ulushi %
JAMI:	193 504,4	111,1	100,0	16 003,9	110,0	100,0	177 498,5	111,2	100,0
kimyoviy mahsulotlar va undan tayyorlangan mahsulotlar	23 872,2	129,1	12,3	737,0	56,8	4,6	23 138,2	134,6	13,0
qora va rangli metallar	15 668,5	99,8	8,1	9 329,1	95,5	58,3	6 339,2	107,0	3,6

Energiya manbalari va neft mahsulotlari	332,5	50,8	0,2	312,4	65,9	2,0	21,1	11,1	0,0
mashina va uskunalar	140 044,4	116,0	72,4	3 927,0	259,3	24,5	136 117,3	114,1	76,7
Oziq-ovqat mahsulotlari	1 230,5	128,2	0,6	732,9	246,9	4,6	497,7	75,1	0,3
Xizmatlar	3 112,3	29,4	1,6	41,0	0,0	0,3	3 071,3	29,1	1,7
Boshqalar	9 239,0	131,2	4,8	924,5	77,3	5,8	8 314,5	142,2	4,7

Import tuzilmasi dinamikasi
(2020-yil yanvar, ulushi foizda)

Import tarkibi	2018 y.	2019 y.	2020 y.
JAMI:	100,0	100,0	100,0
kimyoviy mahsulotlar va undan tayyorlangan mahsulotlar	8,9	12,2	12,3
qora va rangli metallar	6,9	8,4	8,1
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,7	0,6	0,2
mashina va uskunalar	67,3	64,8	72,4
Oziq-ovqat mahsulotlari	5,4	0,8	0,6
Xizmatlar	6,0	7,2	1,6
Boshqalar	4,9	6,0	4,8

Mashina va uskunalarning dinamikasi

(yanvar, ming.AQSh.doll.)

Tarkib	2019 y.	2020 y.
Transport vositalari	90 734,0	89 722,7
Uskunalar va mexanik qurilmalar, ularning qismlari	16 191,2	29 268,2
Elektr dastgoxlar va jixozlar, ularning qismlari	6 942,4	9 804,1
Boshqalar	6 892,8	11 249,4

2020-yil yanvar oyida mashina va uskunar importi 140,0 mln. AQSh. doll. ga teng bo‘lib, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 116,0 % ga o‘sgan. Viloyatning jami importidagi ulushi 72,4 %, Uning tarkibida asosiy ulushni transport vositalari (64,1%), uskunar va mexanik qurilmalar, ularning qismlari (20,9%), shuningdek, elektr dastgoxlar va jixozlar, ularning qismlari (7,0%) hamda boshqalar (8,0%) ni e`gallaydi.

Viloyat eksportining asosini tekstil va trikotaj mahsulotlari, mashina va uskunar tashkil etgan. Joriy yilning yanvar oyida 310 ta eksport qiluvchi korxonalar mavjud bo‘lib, ular tomonidan 24 ta uzoq va yaqin mamlakatlarga eksport amalga oshirilgan.

**Andijon viloyati statistika
boshqarmasi Tashqi iqtisodiy
faoliyat va savdo statistikasi bo‘limi**

(74) 228-30-57